

Kaip daryti statistiką lietuvių Suvienytose Šiaur. Amerikos Valstijose.

Motto:

Statistika yra abipusiai aštrus karamas, jis kerta tuos, kurie nemoka ją vartoti.

Parašė

Juozas Gabrys.

rodyt dabartinį tyrinėjamo dalyko stovį. Žinoma, dėlto, idant galima būtų daryti tokius suliginimus, reikalinga, kad, anketa būtų visuose atsitikimuose vienodai daroma.

STATISTIKOS TECHNIKA.

VYRIAUSI PRINCIPAI STATISTIKOS TECHNIKOS.

Didelės upės pasidaro iš mažų upelių, kurie susiliedami vienas su kitu, galiausiai virsta didžiomis upėmis.

Tokiu pat būdu atsiranda ir svarbieji statistikos dokumentai. Smulkios skaitlinės, renkamos į krūvą, surinktos skaitliuojamos, suskaičiuotos padaro didesnes skaitlines.

Bet čia kyla dar du klausimai:

1) Kokiu būdu pasidaro mažieji upeliai, iš kurių susitvenkia didžiausios upės, arba, kitaip sakant, kaip renkamos pirmosios statistikos žinios?

2) Kaip mažieji upeliai susitvenkia į didžiąsias upes, arba, kitaip sakant, kaip pirmosios statistikos žinios vienijamos, sudedamos į krūvą?

Atsakysime iš pradžių ant pirmo klausimo, kaip renkamos pirmosios statistikos žinios. Yra trys būdai pirmųjų statistikos žinių rinkimo:

1) Skaitliavimas „maž daug“. Šitos metodikos vyriausia ypatybė yra tame, kad ji neturi jokios metodos; nepridera, vienok, labai niekinti jos pasekmes, nes tai vis geriau, negu nieko.

Pavyzdin: kunigas, tulos lietuvių parapijos Amerikoje, užklaustas, kiek yra jo parapijoje lietuvių, atsako, — esą „maždaug“ tiek ir tiek.

Tai dar ne tikra moksliška statistika, tai tik statistika apytikslė.

2) Registracija, su kurios pagalba yra užrašomi įvairūs statistiški atsitikimai, ilginiui jiems atsitinkant. Pavyzdin: vestuvės, gimimas, mirimas ir tt.

Registracija gali būti įvesta tam tyčia, idant suteikti nuolatinės statistikai žinias, bet, tankiai, registracijos tikslas esti statistikai pašalinis, pavyzdin: pilietinės gyventojų stovyš. Pastaram atsitikimui, nors registracija staciai ir nesirupina statistika, tačiau suteikia jai apčiai medegos.

3) Pavienių lakštų sistema, ant kurių užrašomas kiekvienas statistiškas atsitikimas skiriam. Kiekvienas asmuo, kiekvienas gimimas, mirimas ir tt., užrašomas ant atskiro lakšto. Lengvumas, su kuriuom pavieni lakštai gali būti skirstomi ir skaitliuojami, daro šią metodą patogiausią.

Atsakę trumpai ant vieno viršū pastatytų klausimų, kaip renkamos pirmosios statistikos žinios, pereisim prie antrojo, kaip pirmosios statistikos žinios vienijamos į krūvą.

Šitas darbas gali būti atliekamas dvejopai:

Surinktoji statistika medega gal būti išskirstyta į rūšis, suskaičiuota tenpat, kur ji buvo renkama. Tai bus decentralistinio metodo.

Surinktoji statistika medega iš visur siunčiama į vieną vietą — centrą, kur ji skirstoma į rūšis ir skaitliuojama. Tai centralistinio metodo.

Perkratę vyriausias statistikos technikos metodus, paklausime dabar, kuri jų būtų patogiausia skaitliavimui Suvienytose Valstijose lietuvių.

Pirmųjų statistikos žinių rinkimui netinka skaitliavimas „maždaug“, nė registracija; masai skaitliavimo būdas nerimtas, nemokškas ir, kaip toksai, negali suteikti rimtų, kurtų žinių apie lietuvių išvystę; antrasai skaitliavimo būdas — registracija, sulgyt pats savo esybė, teip-pat netinka vienlaikiui lietuvių surašymui, arba suskaičymui.

Čia tik trečiasis skaitliavimo būdas — pavienių lakštų sistema.

Pastarasis statistikos žinių rinkimo būdas, kaip jau viršū buvo minėta, yra tobiliausias; šis standien yra vartojamas veik visose statistikos srityse. (Smulkus jo aprašymas seka žemiau).

Priimdami pirmųjų statistikos žinių rinkimui pavienių lakštų sistemą, turėtume tuom pačiu priimti ir centralistinio metodo, suinktosios statistikos medegos tvarkymui.

PRIRENGIAMIEJI DARBAI.

Statistikoje labai didelę svarbą turi prirengiamieji darbai. Gerai išdirbtas planas, aiškiai pastatyti klausimai, — gera bus ir statistika. Žinoma, jeigu skaitliuojamaj sanžinin-gai atliks savo darbą.

Pirmą vietą tarp prirengiamųjų statistikos darbų užima:

Klausimų sutaisyimas. Pirm statysiant klausimus ant statistikos lakštų, reikia aiškiai išsivaidinti tikslą, kurį norima atsiekti. Rodosi, šitas teip yra aišku, kad nepriderėtų apie tai nė minėt, o vienok labai tankiai atsitinka, kad užmirštama ši pamatinė dalyka; nekarta

pristatoma daug nereikalingų klausimų, ir antraip tankiai užmirštama pastatyti klausimus, kurie yra neišvengiami.

Užtatai ir mes, pirm taisysiant pavienių asmenų lakštus, paklausime savęs, ką mes norime atsiekti, darydami lietuvių statistiką Amerikoje. Sužinojimas tikro lietuvių skaitliaus Amerikoje vien teuzganėdintų mūsų žingeidumą, bet nandos mums neatnešų ir būtų tai bergėdžias darbas.

Koki gi tikslą privalytų turėti lietuvių statistika Amerikoje?

Vyriausia šios statistikos užduotis, manding, turėtų būti išaiškinimas materiališko, intelektuališko ir doriško amerikiečių stovio; pažinimas priežasčių ir pasekmių lietuvių išvystės Amerikoje ir suvokimas įstatymų, kuriais ta išvystė valdoma.

Teip plačiai užbrėžtiems mūsų statistikos rėmams, turi būti lygiai plačiai išplesti ir klausimai. Pirm statysiant, vienok, tuos klausimus, paklausime statistikos (mokslo), kokių taisyklių reikia prisilaikyti statant klausimus.

Reikia vengti klausimų:

1) Neaiškių;

2) Nemandagių;

3) Paliekančių vietą nuomonei užklausti; pavyzdin: „Ar laikinai esi Amerikoje?“ Teip užklaustas amerikietis nebežinos gerai ką atsakyti; vietoj to, geriau paklausti „kaip seniai gyvenai Amerikoje?“

Ant kiek galint, reikia statyti klausimus pozityviškus, nesvyruojančius, neužginčijamus.

4) Visi žodžiai, kuriais naudojasi statistika, turi būti aiškiai ir smulkiai apribuoti, idant išvengt, kiek galint, neaiškumų. Pavyzdin: tulas statistikas (skaitliuojamas) užrašo, kad namas turi tiek ir tiek „augstų“ (floor); be abejo, svarbu yra žinoti, ką jis skaito „augstų“, nes „augstas“ įvairiai skaitoma. Lygiai reikalauja apybraiavimo ir pats žodis „namas“.

Visos smulkmenos ir neaiškumai turi būti perspėti išanksto ir išaiškinti ant to pat statistikos lakšto (ant kitos pusės, geriausiai). Be tokių paaiškinimų, ko gero, vieni skaitliuos vienai kitą, kitaip, ir pagaliaus negalima bus suvokti tikrą skaitlinių prasmę ir nežinia bus, kas išikrųjų buvo skaitliuota.

Klausimai matomai aiškiausi, tankiai reikalauja paaiškinimo; — tegul buna jų kuodangiausiai ant kitos statistikos lakšto pusės, tegul buna jie aiškiai ir tvarkoj išdėstyti, idant atsakantis, abejojujui užėjo, galėtų nuvartyti savo abejojimą, skaitydams paaiškinimus.

Pagaliaus, išaukšto galima spėti, kad, nevezint į visą klausimų aiškumą, tuli atsakymai visgi bus neaiškūs. Užtatai sale tų klausimų, reikia pastatyti dar kitus, papildančius, klausimus. Pavyzdin, sunku yra atsakyti ant klausimo, koki kas turi užsiėmimą (profesiją). Taigi, sale klausimo: „kokais užsiėmimais?“ reik pastatyti dar eile papildančių klausimų (žiūrėk pav. žemiau).

KLAUSIMAI.

Pavyzdis N. 1.

PAVIEŅIO ASMENS LAKŠTAS.

Valstija (status)..... Miesto dalis

(kvartalas).....

Miestas..... Gatvė..... N.....

1. Vardas ir pravardė.....

2. Lytis: Vyras ar moteriškė.....

(pabraukti žodį, katras atsako lyčiai viršū užrašytojo).

3. Amžis: Gimęs..... metus.....

4. Pilietiškos stovis: vedęs (ištekėjęs), nevedęs (neištekėjęs), našlys, našlė, persikyręs, persikyrus (pabraukti atsakančių žodį).

5. Užsiėmimas (profesija). Užsiėmimo rūšys: a) darbininkas, b) amatininkas, c) pirklys, d) fabrikantas, e) valdininkas, f) raštininkas, g) daktaras, kunigas, advokatas.

6. Gimimo vieta..... (nurodyti smulkmeniškai guberniją, pavietą, valsčių, parapiją, sodžią — jei didžiojoje Lietuvoje; kreisą (pavietą), valsčių ir sodžių — jei Prūsų Lietuvoje; statą (valstiją) ir miestą — jei Amerikoje).

7. Kaip seniai atvykęs Amerikon?

8. Dėlko išsikraustė iš Lietuvos? a) ar nuo kariuomenės? b) ar dėl politinio persekiojimo? c) ar dėl pelno dėl? (Atsakanti klausimą pabraukti).

9. Ar buvo sugrįžęs Lietuvon? a) kiek kartų b) kada? c) kodėl vėl grįžo Amerikon?

10. Ar tarnavęs kariuomenėje? a) Maskolijoje? b) Vokietijoje? c) Amerikoje? d) Koki laipsnį yra atsiekęs?

11. Ar igyjęs Suvenytų Valst. piliečio tiesas?

12. Ar kalba angliškai?

13. Kokį mokslo išėjęs? a) augštąjį, b) vidutinįjį, c) žemąjį, d) niekur nesimokinęs. (Nurodyti, kada, kur, kokių mokyklų lankęs).

14. Ar žada grįžti Lietuvon? a) kas trukdo grįžti Lietuvon? b) kariuomenė? c) stoka politinės laisvės Lietuvoje; (pabraukti priežastis).

15. Tikyba: a) katalikas? b) protestonas? c) pravoslavus? d) liuteronas? e) kitokis?

16. Ar turi kokią įstaigą (dirbtuvę, saliuoną, banką.....)? a) kiek turi darbininkų? aa) lietuvių? bb) svetimtaučų? cc) katrie užvaizdais, vyresniais — lietuviai ar svetimtaučiai? b) ar vienas užlaiko dirbtuvę, ar kompanijoj? aa) jei kompanijoj, tai su kuom, lietuviu ar svetimtaučiu?

17. Prie kokių draugijų priguli? Ar visai prie jokios draugijos nepriguli?

18. Aldas, kurčias, ar nebylis?

Pasarga. Kiekvienas asmuo, neskiriant mašytelių vaikų, turi būti užrašytas ant pavienio asmens lakšto paskirtoje skaitliavimo dienoje.

SEIMYNOS LAKŠTAS.

Pavyzdis N. 2.

Valstija (status)..... Miesto dalis

(kvartalas).....

Miestas..... Gatvė..... N.....

1. Ar šeimininkas yra namo savininku ar tik samdininku vieno buto? ar tik kampininkas, ar gyvena, kaip namo užveizda?

2. Kuriam augšte*) yra butas?

*) Augštas, kaip viršū buvo minėta, reikalauja smulkiaus apybraiavimo, sulgyt vietos papročio.

3. Kiek kambarių*) yra bute?

*) Kambariu vadinamas gyvenamas rui-mas, kuriame yra langas.

2. Ar kambarius vien tik gyvenama, ar naudojasi jais teip-pat, kaip krautuvę, dirbtuvę, saliuoną, kontora ir tt....? (atsakančios vietos pabraukti).

5. Ar praveistas butan vanduo, gazas, elektrika?

6. Kiek kainuoja į metus buto samdymas? Kiek kainuoja dirbtuvės, kontoros, jei jos yra skyrium?

7. Kaip seniai gyvenama tam bute?

Pasarga 1. Seimynos lakštas turi būti padalintas atlapo voko (uždangalo), jame sudedami pavienių seimynos asmenų lakštai.

Pasarga 2. Seimynos lakštą užrašomi netik esantieje laike surašymo seimynos nariai, bet ir neesantieji.

Pasarga 3. Tikrumą paduotų žinių patvirtina savo parašu šeimininkas arba skaitliuoj-tas.

KONTROLĖ (PERTIKRINIMO) SASIU-VINIS.

Pavyzdis N. 3.

Valstija (status)..... Miestas.....

Pasarga 1. Sėsiuvinis daromas didumo 24 pusl., lakštai padalyti į rubrikas.

Pasarga 2. Ant kiekvieno lakšto suveda-ma, kiek yra visu labu rubrikose a, e, f.

Pasarga 3. Prie sėsiuvinio turi but in-strukcija skaitliuojamams.

Statistikos lakštų išskirstymas. Sykį statis-tikos klausimai sustatyti, reik jais naudotis. Dėlei to pridera: 1) išdalyti juos ypatoms, kurios privalys atsakyti ant klausimų, 2) surinkti atgalios ir pertikrinti, ar gerai sus-tatyti atsakymai.

Tankiai esti labai sunku pasiekti visus tuos, kurie privalytų atsakyti ant statistikos klausimų, tačiau statistika, kuri nori būti rimta turi pasiekti visus savo klausimais, ki-taip bus ji nepilna.

Žinoma, sunku čia nurodyti taisykles su-lyg kurių skaitliuojamaj pasiekti visus Ameri-ko lietuvių savo klausimais, tas prigul's kaip nuo jų ypatiškos energijos, teip ir nuo pacios visuomenės pritarimo tam darbiui. Vienintelis patarimas tegali būti tas, kad skait-liuojamaj turi būti išanksto apsipažinę su statis-tikos principais ir tobiliausiomis skaitliavi-mo metodomis, nes kitaip jie pats klaidžioda-mi tik painios darba. Beto, dar nuo skait-liuojamaj, dalinančių visuomenei statistikos lakštus, ir kontroliuojančių užrašytus, reika-laujamas absoliutusias paklusnumas ir prisilaikymas instrukcijos*).

*) Žiūrėk pertikrinimo (kontrolės) sėsiu-vinį.

STATISTIKOS MEDEGOS TVARKY-MAS.

Daleiskime, statistikos klausimai pripildyti ir surinkti į vieną vietą (centrą). Kaip kal-nus lakštų perkeisti į skaitlines?

Perkeisti statistikos lakštus į skaitlinių lentas galima trejopai: 1) Klasifikacija (skir-stymu); 2) Bruksniavimu; 3) Holleritho ma-sina.

KLASIFIKACIJA (SKIRSTYMAS).

Pirm pradedant skirstymą lakštų, reikia juos peržiūrėti ar visi tinkamai yra pripildyti. Žodžiu, reikia peržiūrėti ir pertaisyti statisti-

kos lakštus, idant jie būtų pilnai tinkami to-lesniam apdirbimui. Pertikrinus visus lakš-tus ir pataisius juos kur reikinat, galima prad-ėti jų klasifikaciją (skirstymą).

Skirstymas pagal lytis. — Idant sužinoti, kiek yra vyrų, kiek moterų, pridera paskirstyti pavienių asmenų lakštus į dvi dali: vyrų lakš-tus į vieną krūvą, moterų į kitą.

Skirstymas sulgy pilietiško stovio. — Pa-ėmę vyrų lakštus, paskirstysime juos į 4 krūvas: 1) nevedusių, 2) vedusių, 3) našlių, 4) persikyrusių su pačia. Pagaliaus, reiks suskaičyti lakštus kiekvienoj krūvoj.

Norint persitikrint, ar teisingai buvo at-liktas skaitliavimas ir skirstymas, reikia su-dėti skaitlines visų keturių rūšių; jei suskaičy-mas ir išskirstymas buvo gerai atlikti, tai ap-turėta skaitlinė turi būti lygi visam vyrų skaitliniui.

Tokiu pat būdu skirstomi ir skaitliuojami ir moterų lakštai.

Tai jau yra grynai mechaniskas darbas; dar, dėlei darbo palengvinimo, vartojama lakštai įvairių spalvų: vyrams — vienos, mo-terims — kitos. Teip išskirstytus lakštus skaitliuojama. Skaitliuojamams patariama, su-vilginus pirštų galus keliais glicerinos lašais (kas labai palengvina ir pagreitina darbą), suskaičiuoti 25 lakštus, paskui kitus 25 ir pa-dėti juos skersai ir tt. Toksai skaitliavimas palengvina kontrolę (pertikrinimą).

Sudėję skaitlius lakštų abiejų lyčių, aptu-rėsime pilną skaitliuojamų gyventojų skaičių. Skirstymas sulgy amžiaus. — Norėdami iširti, kaip skaitliuojami gyventojai dalinasi sulgy amžiaus, turėsime visus lakštus padalyti į tiek krūvų, kiek bus pažymėta įvairių amžių. Lygiai tokiu pat būdu skirstomi lakštai ir sulgy kitų gyventojų ypatybių, pažymėtų statis-tikos lakštuose.

Kiekvieną kartą, norint persitikrinti ar teisingai buvo atliktas skirstymas ir skaitli-avimas, pakanka sudėti atskiras skaitlines, idant apturėti visų gyventojų skaitlinę.

Klasifikacija (skirstymas) patogiausia esti tuomet, jeigu skaitlius išskirstymų ne pervir-sija 20*).

*) Lengvumo dėl, skirstymas lakštų da-romas ant tam-tikrų juodų medinių stalų 1½ metro ilgy ir 1 metro pločiy, padalytų su lini-ja ir kreida ant lygių keturkampių, mažumą didesnių už lakštus. Visas tas labai palengvi-na darbą.

Tai yra tankiausiai vartojama statistikoje metoda.

Bruksnių metoda. — Prie šito darbo rei-kalinga dvejų skaitliuojamų: vienas skaito lakštų turinį, kitas stato bruksnius ant tam-tyčia išanksto priręmtų lentelių.

Šitos lentelės turi būti panašios į tas, ku-rias nori galutinai apturėti. Vienintelis skir-tumas tegali būti rėmų platumo, kadangi pri-rėngiamosiose lentelėse bus užrašoma daugybė bruksnelių, vietoj skaitlinių, galutinai ap-dirbtose lentose. Rėmų tarpai turi būti įvai-raus platumo; jie bus juo platesni, juo skait-lius bruksnelių tame tarpe bus didesnis.

Skaitliuojant, pridera bruksnelius dėti se-kančiu būdu: pirmą staciai, antra gulščiai žemai, trečią vėl staciai prieš pirmąjį, potam ketvirtą vėl gulščiai virš antrojo, o penktą įstrižai tarpe ir tt.; tokiu būdu pasidaro ke-turkampis su įstrižu bruksnių viduryj. Tok-sai 5 bruksnių krūvoj paženklinimas labai pa-lengvina skaitliavimą.

Vienok šitas skaitliavimo būdas nevisuo-met esti parankus; lakštų skirstymo metoda yra daug greitesnė, ji visuomet yra vartoj-a-ma, jei skirstymų skaitlius nepervirsija 20. Antraip vartojama abi metodi kartu.

Holleritho masina. — Lakštų skirstymo metoda dar tuom yra patogi, kad yra tam-tikros mašinos, kurios mechaniskai skirstydamos lakštus labai pagreitina ir palengvina darbą.

Geriausią masiną, statistikos lakštų skait-liavimui, tapo išrasta amerikiečio Holleritho.

Skaitliuojant, pridera bruksnelius dėti se-kančiu būdu: pirmą staciai, antra gulščiai žemai, trečią vėl staciai prieš pirmąjį, potam ketvirtą vėl gulščiai virš antrojo, o penktą įstrižai tarpe ir tt.; tokiu būdu pasidaro ke-turkampis su įstrižu bruksnių viduryj. Tok-sai 5 bruksnių krūvoj paženklinimas labai pa-lengvina skaitliavimą.

Vienok šitas skaitliavimo būdas nevisuo-met esti parankus; lakštų skirstymo metoda yra daug greitesnė, ji visuomet yra vartoj-a-ma, jei skirstymų skaitlius nepervirsija 20. Antraip vartojama abi metodi kartu.

Holleritho masina. — Lakštų skirstymo metoda dar tuom yra patogi, kad yra tam-tikros mašinos, kurios mechaniskai skirstydamos lakštus labai pagreitina ir palengvina darbą.

Geriausią masiną, statistikos lakštų skait-liavimui, tapo išrasta amerikiečio Holleritho.

Skaitliuojant, pridera bruksnelius dėti se-kančiu būdu: pirmą staciai, antra gulščiai žemai, trečią vėl staciai prieš pirmąjį, potam ketvirtą vėl gulščiai virš antrojo, o penktą įstrižai tarpe ir tt.; tokiu būdu pasidaro ke-turkampis su įstrižu bruksnių viduryj. Tok-sai 5 bruksnių krūvoj paženklinimas labai pa-lengvina skaitliavimą.

Vienok šitas skaitliavimo būdas nevisuo-met esti parankus; lakštų skirstymo metoda yra daug greitesnė, ji visuomet yra vartoj-a-ma, jei skirstymų skaitlius nepervirsija 20. Antraip vartojama abi metodi kartu.

Holleritho masina. — Lakštų skirstymo metoda dar tuom yra patogi, kad yra tam-tikros mašinos, kurios mechaniskai skirstydamos lakštus labai pagreitina ir palengvina darbą.

Geriausią masiną, statistikos lakštų skait-liavimui, tapo išrasta amerikiečio Holleritho.

Skaitliuojant, pridera bruksnelius dėti se-kančiu būdu: pirmą staciai, antra gulščiai žemai, trečią vėl staciai prieš pirmąjį, potam ketvirtą vėl gulščiai virš antrojo, o penktą įstrižai tarpe ir tt.; tokiu būdu pasidaro ke-turkampis su įstrižu bruksnių viduryj. Tok-sai 5 bruksnių krūvoj paženklinimas labai pa-lengvina skaitliavimą.

Vienok šitas skaitliavimo būdas nevisuo-met esti parankus; lakštų skirstymo metoda yra daug greitesnė, ji visuomet yra vartoj-a-ma, jei skirstymų skaitlius nepervirsija 20. Antraip vartojama abi metodi kartu.

Holleritho masina. — Lakštų skirstymo metoda dar tuom yra patogi, kad yra tam-tikros mašinos, kurios mechaniskai skirstydamos lakštus labai pagreitina ir palengvina darbą.

Geriausią masiną, statistikos lakštų skait-liavimui, tapo išrasta amerikiečio Holleritho.

Skaitliuojant, pridera bruksnelius dėti se-kančiu būdu: pirmą staciai, antra gulščiai žemai, trečią vėl staciai prieš pirmąjį, potam ketvirtą vėl gulščiai virš antrojo, o penktą įstrižai tarpe ir tt.; tokiu būdu pasidaro ke-turkampis su įstrižu bruksnių viduryj. Tok-sai 5 bruksnių krūvoj paženklinimas labai pa-lengvina skaitliavimą.

Vienok šitas skaitliavimo būdas nevisuo-met esti parankus; lakštų skirstymo metoda yra daug greitesnė, ji visuomet yra vartoj-a-ma, jei skirstymų skaitlius nepervirsija 20. Antraip vartojama abi metodi kartu.

Holleritho masina. — Lakštų skirstymo metoda dar tuom yra patogi, kad yra tam-tikros mašinos, kurios mechaniskai skirstydamos lakštus labai pagreitina ir palengvina darbą.

Geriausią masiną, statistikos lakštų skait-liavimui, tapo išrasta amerikiečio Holleritho.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos re-kauso, kuopos ir pavienio ypatos malonės atsiųsti Dr-jos Lit. Kom. na-riui ir redaktorui.

J. LAUKIS.

601 Brick st., Valparaiso, Ind.

NAUJAI PRISIRASIUSIEJIE

SANARIAI UŽSIMOKĖJO UZ

1909 M.

Minersville, Pa., 1 kuopa: J.

Miskinis, J. Ramanauškas, M.

Smalenskutė, M. Mickienė ir M.

Zeikunienė.

North Easton, Pa., pavienis: P.

Kaselis.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA AMERIKOJE

3252 SOUTH HALSTED STREET, Kampas 33čios, CHICAGO, ILL.
A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

SITA BANKA skolina žmonėms pinigų pirkimui namų ir lotų mieste Chicago nuo mažiausios iki didžiausios sumos. Jeigu perkami namai ar lotai, o neturi visų pinigų, ateiš pas mus, o mes tau juos paskolinsime už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokėsių.

SITA BANKA taipgi priima užsėdėjimui pinigų nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir moka depozitoriams 3% metams.

SITA BANKA taipgi parduoda žmonėms skrynelės (Boxes) pasidėjimui pinigų už \$3.00 metams. Šios skrynelės taip yra apsaugotos, kad prie jų nė ugnis nė vagis negali priūsti.

SITA BANKA parduoda namus ir lotus lengvai išmokėjimais. Jei nori pirkti namą ar lotą mieste Chicago, ateiš pas mus, o mes tau surasime tą ką norėsi ir ką jiškai.

SITA BANKA apsaugoja nuo ugnies namus, bižnirius ir naminius baldus turtingiausiose Apsauginimo (Insurance) Kompanijose. Taipgi apsaugoja ir gyvastį bei susizėdimą ("Life and Accident Insurance").

SITA BANKA išskoluoja dalis ir skolas iš Europos ir kitų šalių pigiau ir greičiau kaip visos kitos bankos.

SITA BANKA parduoda šifortės visų linijų ir siunčia pinigų į Europą ir visas dalis svieto geriau, greičiau už visas kitas bankas.

KO TIK REIKALAUJATE, ateišite pas mus, o mes su noru išklausiame Jūsų reikalus ir jeigu bus galima, mes juos geriau ir pigiau atliksime už visus kitus.

BANKOS VALANDOS.

Mūsų Banka yra atdara priėmimui, išmokėjimui ir siuntimui pinigų ir šifortę kasdien nuo 8 valandos ryto iki 9 valandų vakaro, o nedėdieniais ir šventomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 9 valandų vakare.

Olszewskis pats Bankoje buva šiose valandose:

Šiokiomis dienomis:

Nuo 8 valandos ryto iki 6 valandų vakare.

Nedėdieniais ir šventomis dienomis:

Nuo 11 valandos ryto iki 4 valandų po pietų.

Panedėdijais:

Nuo 8 iki 9 valandos ryto iki 1 valandų po pietų ir

Nuo 8 iki 9 valandų vakare.

Norintieji su patim Olszewski asmeniškai (asabiškai) pasimatyti malonės kreiptis augščiau nurodytose valandose.

GYVENANTI tolymesniose miestuose kreipkitės prie mūsų laiškais adresuodami.

A. OLSZEWSKI

3252 SOUTH HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

MOKYKLA ŠOKIU

Prof. Julius S. Ustikina, kad išmokyti šokti kiekvieną jauną ar seną išmokina valcų 6 rūšių ir taip kad gal drasti eiti šokti publikoje. Taipgi išmokyti ir kitus šokius su 6 valcų ir 18.00. Kas moka valcų šokti, tas gali išmokyti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į Jono Pano svetainę, 1900 Union st., Kampas 1905, arti Halsted. Mokymai kas atitinkamas, serijos ir pėtycios vakarais.

Ukininkystei Žemės.

Pasiturinčios Rock Island-Prisco Pasiturinčios Texas, Oklahoma, New Mexico, Kansas, Arkansas ir Missouri yra daugelis tūkstančių akrai derlingos dar gausi drėkinamųjų žemės. Šitie akrai laukia TAVES juos išdėsti. Mums linkama bus pagelbėti energikam praktiškam žmogui be skirtumo tautybės surasti gerą vietą. Situose valdžiosose padėjimui aprašymai atpausti visokiose kalbose ir lengvai suprantami reikalaujant bus pasiūlyti apmokėti kraša. Adresas: C. B. Schmidt, Room 1100 La Salle Street, Chicago, Ill., arba Room 1100 Frisco, St. Louis, Mo.

Perskaitykite šitą apgarsinimą.

Mes norime atkreipti mūsų skaitytojų atidumą ant kelių svarbiausių žmogaus gyvenimo dalykų, kurie sprendžia apie laimę arba nelaimę gyvenymui.

Visu pirmu, žmogaus sveikata ir gyvenimas priklauso nuo jo sveikatos. Turtas gali būti suaukintas ugnies, gali būti atimtas vagių ir plėšikų. Laimingas gyvenimas priklauso nuo visos vienos valandų gali nudyti savo turtą, gali palikti be kamnio duonos dėl mirties arba ligos tėvo, brolio, sesers, arba motinos, jeigu apie šiuos dalykus jie nepasirūpinę pirmiau.

Apdraudimo kompanijos aprūpina reikalus kiekvieno, kuris nusipirkti sau apdraudimo raštą. Kompanija negali sugrąžinti suaukinto turto arba sveikatos, arba gyvastį, bet kiekvienam nelaimingam atsitikime ji išmoka apdraudimui atitinkamą sumą, ant kiek jis nusipirko apdraudimo raštą.

Mokėsite už apdraudimo raštą yra užsą, ir kiekvienas žmogus, ar jis yra darbininkas ar bižnirius, gali lengvai užsimeklėti ir aprūpinti savo turtą.

Taippat ir draugijos, kurios moka savo pinigų savo išdėdintiems nariams.

74) 2 lubų murinis namas, 4 pagyvenimais po 4 rūmus. Randa \$420. Metus. Kaina \$3500.

75) 9 rūmų medinis "Cottage", 2 pagyvenimais. Maudykla. Lotas 26'x125'. Taksal \$10, vanduo \$3, randa \$264. Metus. Kaina \$1750.

90) 2 lubų murinis namas. Lotas 25'x135'. Randa \$264. Metus. Kaina \$2500.

104) 2 lubų murinis namas, 25'x125'. Lotas 27'x125'. Maudykla. Pulkus. Kaina \$6600.

105) 2 lubų murinis namas, 6 pagyvenimais po 4 rūmus. Lotas 27'x125'. Randa \$132. Metus. Kaina \$7000.

Knygų Katalogas

1539 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1546 VADAS PRIE MOTERYSTĖS. Parasė Ant. Briedis. Chicago, Ill. P. 48. Kaina \$150.

1580 DOVANĖLĖ. Skaitymo ir rašymo mokslas. Elementorius ir trečiųjų mokyklų skaitymui ir rašymui. P. 144. Kaina \$150.

1588 VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Antrojo dalis. Knygėlė antroje ir trečiųjų mokyklų skaitymui ir rašymui. P. 144. Kaina \$150.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

1593 TABAKAS. Kaip jis žmogaus kenkia. Pagal A. Apolovą ir daugelį kitų gyvenimo patyrimų. P. 156 K. Stiklėlis. Boston, Mass. P. 63. Kaina \$200.

Knygų Katalogas

No. 100 Pasaka apie kantrią Aleną, dukterį turko clesoriaus Antonijaus, kuris per 22 metus vaikščiodama po visą pasaulį, daugybę bėdų ir vargų iškenčė. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 68. \$200

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jėvą. Priedas prie sulygiamosios psichologijos. Parasė Paul Lafargue, pagal vokišką vertimą lietuviškai sutaisė P. Miškinis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 31. \$100

No. 114 Ponas ir bernas. Apykaktė iš L. Tolstojaus iš gyvenimo masekų lietuvių. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 68. \$200

No. 124 Robinsonas Kruzas. Grafiškai iliustruota pasaka. Antra patalpa. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 130 Revoliucijos žmonės. Parasė A. Niemcevičius, vertė K. Puidis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 76. \$200

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailė. Iš lenkiško vertė A. Olszewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. \$250

Knygų Katalogas

No. 473 Aple žemę ir kitus svietus, ju buvį pabalgę. Pagal Heilperną, F. B. ir kitus svietus. Aprašas, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometai ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikėlių. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsisiviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. \$750

No. 473 Aple žemę ir kitus svietus, ju buvį pabalgę. Pagal Heilperną, F. B. ir kitus svietus. Aprašas, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometai ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikėlių. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsisiviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. \$750

No. 473 Aple žemę ir kitus svietus, ju buvį pabalgę. Pagal Heilperną, F. B. ir kitus svietus. Aprašas, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometai ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikėlių. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsisiviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. \$750

No. 473 Aple žemę ir kitus svietus, ju buvį pabalgę. Pagal Heilperną, F. B. ir kitus svietus. Aprašas, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometai ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikėlių. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsisiviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. \$750

No. 473 Aple žemę ir kitus svietus, ju buvį pabalgę. Pagal Heilperną, F. B. ir kitus svietus. Aprašas, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometai ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikėlių. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsisiviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. \$750

No. 473 Aple žemę ir kitus svietus, ju buvį pabalgę. Pagal Heilperną, F. B. ir kitus svietus. Aprašas, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometai ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikėlių. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsisiviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. \$750

No. 473 Aple žemę ir kitus svietus, ju buvį pabalgę. Pagal Heilperną, F. B. ir kitus svietus. Aprašas, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometai ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikėlių. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsisiviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. \$750

